

**SZKOŁA PODSTAWOWA W KOWALEWIE POMORSKIM
IM. MARII KONOPNICKIEJ**

***PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z
PRZYRODY
DLA KLAS IV – VI***

I. CEL OCENY

Przedmiotem oceny jest

1. Aktualny stan wiedzy ucznia i jego umiejętności.
2. Tempo przyrostu wiadomości i umiejętności.
3. Stosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce.
4. Logiczne myślenie, rozumowanie i kojarzenie faktów.
5. Aktywność i postawa.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Prace projektowe i długoterminowe.
8. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
9. Praca w grupach.
10. Prowadzenie ćwiczeń.

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Formy oceniania:

- prace klasowe (testy),
- sprawdziany,
- kartkówki,
- prace projektowe,
- prace długoterminowe,
- wypowiedzi ustne,
- samodzielna praca na lekcji,
- prace domowe,
- zeszyt ćwiczeń,
- aktywność na lekcji,
- praca w grupie,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w dyskusji,
- udział w konkursach przyrodniczych i ekologicznych.
-

2. Skala ocen:

Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się w stopniach według obowiązującej skali:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

3. Częstotliwość oceniania oraz zgodność pojęć z WSO.

Formy aktywności	Częstotliwość w semestrze	Zakres	Zasady przeprowadzania	Ocena
Praca klasowa (testy) – 1 h	2	Materiał obejmujący cały dział	Zapowiedziana na tydzień przed terminem i utrwalona	1- poniżej 34% 2- 35% - 54% 3- 55% - 74% 4- 75% - 94% 5- 95% - 99% 6-100%
Sprawdziany 15-20min.	2	Materiał obejmujący 3-5 jednostek tematycznych	Zapowiedź jeden dzień przed terminem	1-poniżej 34% 2-34%-54% 3-55%-74% 4- 75-94% 5- 95%-100%
Kartkówki 10-15min	3	Materiał obejmujący 2-3 jednostek tematycznych	Bez zapowiedzi	4- 75-94% 5- 95%-100%
Prace domowe	1-2	Na bieżąco	Bez zapowiedzi	Od 1 do 5
Wypowiedzi ustne	1-2	Materiał bieżący	Bez zapowiedzi	Od 1 do 5
Prace projektowe lub długoterminowe	1	Materiał wskazany przez nauczyciela	Termin określa nauczyciel	Od 1 do 6
Aktywność na lekcji	Wg potrzeby	Materiał bieżący	Warunki ustalone przez nauczyciela	Od 1 do 5 Krótkie wypowiedzi 5 znaków(+) bdb
Praca w grupie	1	Materiał wskazany przez nauczyciela	Zgodność z instrukcją	Od 1 do 5
Wkład własnej pracy	1		Warunki ustalone przez nauczyciela	Od 1 do 5
Zeszyt ćwiczeń	1	Prowadzenie	Warunki ustalone przez nauczyciela	Od 1 do 5

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią ocen bieżący

Stosuje się określoną wagę ocen z poszczególnych form aktywności ucznia oraz sposób zapisu w dzienniku lekcyjnym:

- praca klasowa – 3x (kolor czerwony)
- sprawdzian – 2x (kolor zielony)
- kartkówka – 1x (kolor czarny)
- praca samodzielna na lekcji – 2x (kolor czarny)
- prace projektowe i długoterminowe – 2x (kolor czarny)
- wypowiedzi ustne – 1x (kolor niebieski)
- praca domowa – 1x (kolor niebieski)
- aktywność na lekcji – 1x (kolor niebieski)
- zeszyt ćwiczeń – 1x (kolor niebieski)

- praca w grupie – 1x (kolor niebieski)
- wkład własnej pracy – 1x (kolor niebieski)

W przypadku wystawiania ocen śródrocznych i rocznych ocenę celującą otrzymuje uczeń, który jest laureatem konkursów przedmiotowych, ekologicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Kryteria ocen z przyrody:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach szczebla wyższego niż szkolny.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- potrafi biegłe i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,
- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie,
- wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania poziomu koniecznego i podstawowego, ponadto podejmuje udane próby rozwiązywania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania z poziomu podstawowego i koniecznego,
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie przewidzianym podstawą programową wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,

- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych.

Prace klasowe pisane są przez uczniów na przygotowanych i standaryzowanych materiałach wydanych przez Wydawnictwo Nowa Era, które zostały opracowane na podstawie programu „Przyroda dla klas 4-6”:

IV. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy **niedostatecznych ocen cząstkowych** według następujących zasad:
  - wszystkie prace klasowe – w ciągu tygodnia od daty otrzymania,
  - sprawdziany w semestrze – w ciągu 1 tygodnia od daty otrzymania,
  - kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i oceny za prowadzenie ćwiczeń – nie podlegają poprawie.
2. Uczeń ma również prawo do poprawy **dopuszczających i dostatecznych** ocen cząstkowych 1 raz w semestrze (1 praca klasowa i 1 sprawdzian w ciągu tygodnia od daty otrzymania).
3. Uczeń, który w terminie nie poprawi oceny traci prawo do poprawy tej pracy.
4. Prace klasowe są obowiązkowe. Nieobecni uczniowie piszą w terminie ustalonym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do pisania pracy klasowej w wyznaczonym drugim terminie, nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia jej na lekcji, na której uczeń jest obecny.
5. Uczniowie nieobecni piszą je na żądanie nauczyciela w możliwie najkrótszym terminie.
6. Poprawione prace klasowe oddawane są w terminie do dwóch tygodni, natomiast sprawdziany i kartkówki w ciągu jednego tygodnia.
7. Zapisywanie poprawionych ocen w dzienniku poprawioną ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu piszemy po łamanej np.1/3,
8. Ostatnia praca klasowa przed wystawieniem oceny śródrocznej lub rocznej musi być przeprowadzona w takim terminie, aby uczeń miał możliwość poprawy oceny z tej pracy klasowej (nie przewiduje się poprawy oceny cząstkowej tuż przed klasyfikacją).

V. USTALENIA KOŃCOWE

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Oceny są jawne.
3. Uczeń powinien być oceniany systematycznie.
4. Nie będzie pozytywnie oceniany uczeń, który uchyla się od oceniania.
5. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia swojego nieprzygotowania do lekcji z określonych obszarów aktywności- rozumiemy przez to:

- dwukrotny brak ćwiczeń;
  - dwukrotny brak pracy domowej;
  - dwukrotny brak pomocy potrzebnych do lekcji;
  - dwukrotna niegotowość do odpowiedzi.
6. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń za każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
  7. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych.
  8. Aktywność na lekcji jest oceniana „plusami”. Za 5 zebranych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy:
    - częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi,
    - poprawne wnioskowanie;
    - poprawne wykonywanie doświadczeń;
    - aktywną pracę w grupie;
    - wykonywanie dodatkowych zadań.
  9. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
  10. Przewidywaną ocenę śródroczną lub roczną nauczyciel podaje uczniowi na dwa tygodnie przed radą pedagogiczną.
  11. Jeżeli przewidywaną ocenę śródroczną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel ma obowiązek poinformować o niej ucznia, a poprzez wychowawców rodziców (opiekunów prawnych) na 4 tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
  12. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VI. EWALUACJA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Celem ewaluacji jest określenie efektów pracy dydaktycznej i wychowawczej, na którą mają wpływ: nauczyciel, uczeń, rodzice.

Ewaluacja:

- bieżąca (wyniki z poszczególnych form aktywności, rozmowy, obserwacja);
- po trzyletnim cyklu kształcenia (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, wyniki sprawdzianu zewnętrznego klas VI, klasyfikacja semestralna i roczna, sprawdzian wewnętrzny).

VII. LITERATURA

Przedmiotowy System Oceniania został opracowany na podstawie:

1. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania,
2. Program nauczania „Przyroda w klasach 4-6”. DKW 4014-165/99,
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 marca 2001r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów w szkołach publicznych,
4. Propozycji PSO „Przyroda w klasach 4-6”,
5. Systemu oceniania i jego diagnozowania, monitorowania i ewaluacji – materiałów wypracowanych przez uczestników IV wojewódzkich zadań edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy – WPD Kujawsko-Pomorskie CEN we Włocławku.